

Záverečná karta projektu

Názov projektu

Evidenčné číslo projektu **APVV –0786–12**

Kaschauer Zeitung (Košické noviny) ako zdroj regionálnych dejín, jazyka a kultúry nemeckej menšiny na území dnešného východného Slovenska na prelome 19. a 20. stor.

Zodpovedný riešiteľ **Prof. Dr. Jörg Meier**

Príjemca **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**

Názov pracoviska, na ktorom bol projekt riešený

1. Filozofická fakulta, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

Názov a štát zahraničného pracoviska, ktoré spolupracovalo pri riešení

1. Dr. Dr. Gabrielle Meliscek, Rakúska akadémia vied. Viedeň
2. Prof. Dr. Jörg Meier, Universität Innsbruck
3. doc. Olga Hvozdyak, Štátna univerzita Užhorod
4. Mag. Jan König, Jihočeská univerzita České Budějovice
5. DiFMOE - Digitales Forum Mittel- und Osteuropa

Udelené patenty/podané patentové prihlášky, vynálezy alebo úžitkové vzory, ktoré sú výsledkami projektu

- 1.
- 2.
- 3.

Najvýznamnejšie publikácie (knihy, články, prednášky, správy a pod.) zhrňujúce výsledky projektu – uveďte aj publikácie prijaté do tlače

1. Meier, Jörg (2016): Die "Kaschauer Zeitung" Soziopragmatische und diskurslinguistische Studien zur deutschen Sprache und Kultur am Ende des 19. und zu Beginn des 20. Jahrhunderts. Košice: Vydavateľstvo UPJŠ.
2. Puchalová, Ingrid/Fedáková, Katarína - eds. (2017): Die Kaschauer Zeitung in Kontexten I. Košice: Vydavateľstvo UPJŠ.
3. Kováčová, Michaela/Strömplová, Ulrika - eds. (2017): Die Kaschauer Zeitung in Kontexten

II. Košice: Vydavateľstvo UPJŠ.

4. Gbúr, Ján/Puchala, Jozef (2016): Predchodcovia a súčasníci. Kaschauer Zeitung v kontexte nemecky písaných novín z územia dnešného Slovenska. In: Symbolae Cassovienses. 1-2016. Košice: Vydavateľstvo UPJŠ.

5. Džambová, Anna/Sňahničan, Tomáš (2016): Entwicklung der deutschen Rechtschreibung in der Kaschauer Zeitung nach der II. Orthographischen Konferenz in Berlin. In: Symbolae Cassovienses. 2-2016. Košice: Vydavateľstvo UPJŠ.

Uplatnenie výsledkov projektu

Prehĺbenie a rozšírenie poznatkov o po nemecky písanej historickej tlači na území dnešného východného Slovenska z lingvistického, sociokultúrneho a masmediálneho aspektu.

CHARAKTERISTIKA VÝSLEDKOV

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v slovenskom jazyku (max. 20 riadkov)

Náplňou a cieľom projektu bol systematický výskum periodika Kaschauer Zeitung, vychádzajúceho v rokoch 1872 – 1914 ako zdroja informácií o nemeckom etniku žijúcom na území dnešného východného Slovenska, a to z masmediálneho, lingvistického a sociokultúrneho aspektu. Na pozadí lingvistickej a sociokultúrnej analýzy Kaschauer Zeitung bolo zachytiť plurietnický kontext mesta a jeho obyvateľov na prelome 19. a 20. storočia s akcentom na nemecký jazyk a kultúru, opierajúc sa o najnovšie teoretické a metodologické východiská vedy o masmediálnej komunikácii. Projekt vychádzal z teórie transkulturality, ktorá chápe kultúru ako hybridnú, polyfónnu a voči iným kultúram otvorenú sieť, čo zodpovedá multilinguálnemu a multietnickému charakteru Košíc. Za veľmi podnetné pri riešení grantovej úlohy považujeme okrem domácich diskusií predovšetkým s prorektorom pre styk s verejnosťou, prof. PhDr. Jánom Gbúrom, CSc. aj viaceré osobné stretnutia a výmeny názorov z iných, prevažne zahraničných renomovaných univerzít a vysokých škôl. Základné výskumné línie sa koncentrovali na lingvistickú, sociokultúrnu a syntetizujúcu masmediálnu analýzu. Výsledky projektu prispeli k výskumu historickej tlače na území dnešného Slovenska a k lepšiemu poznaniu multikultúrneho charakteru mesta v sledovanom období. Výsledky projektu sú zachytené vo viacerých štúdiách a publikáciách, z ktorých najvýznamnejšie sú individuálna monografia "Die Kaschauer Zeitung" (Košice 2016) venovaná sociopragmatickým a lingvistickým štúdiám nemeckého jazyka a kultúry na konci 19. a na začiatku 20. storočia i nadväzujúce publikácie "Die Kaschauer Zeitung in Kontexten I" (Košice 2017) a "Die Kaschauer Zeitung in Kontexten II" (Košice 2017).

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v anglickom jazyku (max. 20 riadkov)

From the perspective of mass media, linguistics and socio-cultural studies, the project focused on systematic research of the newspaper Kaschauer Zeitung (1872-1914) as a source of information about the German minority living in the region of present day Eastern Slovakia. The aim was at depicting the pluriethnic context of the city and its inhabitants at the turn of the twentieth century on the background of linguistic and sociocultural analysis of Kaschauer Zeitung with an emphasis on German language and culture, relying on the newest theoretical and methodological scientific solutions of mass media communication. The project is based on theory of transculturality which perceives culture as a hybrid and polyphonic network open toward other cultures. This approach complies with the multilingual and multi-ethnic nature of Košice.

The principal research course was focused on a linguistic, socio-cultural and subsequently a synthesizing mass media analysis. The project has contributed to the research of historical press in the region of present Slovakia and to a better knowledge of the multi-ethnic character of the city in the researched period. We consider several personal meetings and exchange of views with colleagues from other, mostly foreign renowned universities, as highly inspiring.

This cooperation has added to the research of the voluminous corpus. The results of the project are collected in several essays and publications. The most significant of these are the individual monography "Die Kaschauer Zeitung" (Košice 2016) dedicated to the sociopragmatic and linguistic studies of German language and culture at the turn of the twentieth century, and the follow-up publications "Die Kaschauer Zeitung in Kontexten I" (Košice 2017) and "Die Kaschauer Zeitung in Kontexten II" (Košice 2017).

Svojím podpisom potvrdzujem, že údaje uvedené v záverečnej karte sú pravdivé a úplné a súhlasím s ich zverejnením.

Zodpovedný riešiteľ

Prof. Dr. Jörg Meier

V Košiciach 30.10.2017

Štatutárny zástupca príjemcu

prof. RNDr. Pavol Sovák, CSc.

V Košiciach 30.10.2017

.....
podpis zodpovedného riešiteľa

.....
podpis štatutárneho zástupcu príjemcu